HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כמאן דקטלה דמי. ול"ת ומה פשע השור שיש ברגל עשה שהרי הניחתו עליה וי"ל כמו שפירש ר"ח שקפץ עליה השור לרעעה ולבשפה בה יפרה ונתרלה ואפילו למ"ד בכתובות פ' נערה (דף נג:) תחילתה בשוגג וסופה ברצון דמומר היינו

נחלר הניזק. לשילו ברה"ר אין חייב ברגל לשברי הכל לכתיב [שמות כב] בשדה אחר בפ' קמא (דף ג:): **נאשר משלם נופר.** לע"פ שלא נתכוון להזיק להם לוקי לרעעה ולא קטלה משלם כופר: **מתני' וזה וזה חייבין מיפה.** לשפה נמי כתיב [שמות כא] שקל יפקל: **ובן בקן ובן בקה.** בן קטן ומינוקת קטנה חייב עליהן שקילה וכופר כגדולים: **גמ' שאמדוהו לשלשה בני אדם.** שרך לאחייען זה אחר זה ובירסו מפיט ואמדו שאם לא בירסו היה הורגן: **שניהן ג' בני אדם.** לפיכך לא נקקל בשנים הרשעים וכשנגח שלישי ממו כולם הלרך משלם עליו כופר: **הוי מועד לאדם.** בתמיה: לטרפה לא קטלינן ליה דגברא קטילא קטיל: **הוי מועד לשלם.** בתמיה: **דקטל וערק לאגמא.** לאחר שהעידו בו ברה: **שהוזמו וזממי וזוממין.** כשנגח ג' נגיחות רלשונות והעידו בו ג' ניחות עדים בלו כח אחת והזימום ופטרוהו וכשנגח נגיחה שלישית והעידו בו באחה כח המזמת להזימן והזומה לוחה כבר אף על הזמות רלשונות ונמלא השור מועד ומשלם כופר על השלישית: **שניהן אי לייעודי מורח נעיגן.** ג' ימים לכתיבי בקרא: **שפיר.** הרי נגח שלש נגיחות בג' ימים ואע"ג שלא נתקיימה העדאתו אלא [1] בכח אחת לא ליכפת לן: **אלא אי לייעודי גברא נעיגן.** שלשה ימים: **אמר לא סוף ידעת.** ג' נגיחות הרלשונות לחינטריה שהמזימין הטעוני: **גביה סוף קאי.** שהמזימין העידו דגביה הוה קאי ורלה בנגיחותיו: **רגיעא אמר.** משכחת לה דלא נקקל בשנים הרלשונות כגון שהעדים המעידים עליו אין מכירין את השור ובג' הוכר: **מאי סוף ליה.** לגשלים למיעבד ואמאי מחייבת ליה כופר: **לאחר שנגמר דינו.** דהכי משמע קרא משבח שור לידי שקילה יקקל ושור לא יאכל את בשרו: **לחיכא דשקליה משקל.** ואת"ל לא יאכל לאוסרו בהנאה וכדרבי אבהו ונקי מגשים ליה לדרשה אחריתי לחני כופר ולדמי ולדות כדלקמן[ח]: **דדרש שפרט לך בנגיחה.** שכתב לך בה לא תאכלנו[ט] והוקרך הכתוב לפרש לך בה היתר הנאה בגון אכל בשרו בשעת שחיטה לאחר שנגמר דינו אסור באכילה אין לי אלא באכילה בהנאה מנין ת"ל [1] ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא איש פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום וממאי דלא יאכל את בשרו להיכא דשחטו אחר שנגמר דינו שאסור באכילה אימא דהיכא דשחטו לאחר שנגמר דינו שרי באכילה הוא והאי לא יאכל את בשרו להיכא דסקליה מסקל דאסור בהנאה הוא כדר' אבהו [ט]דאמר רבי אבהו אמר ר' אלעזר [ט]כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע עד שיפרט לך הכתוב כדרך שפרט לך בנבילה [י]לגר [י]בנותנה ולעובד כוכבים במכירה אמרי הני מילי היכא דניפיק ליה איסור אכילה ואיסור הנאה מקרא מלא יאכל אבל הכא דאיסור אכילה מסקל יסקל נפקא אי סלקא דעתך האי לא יאכל את בשרו למה לי דאף על גב דעבדיה כעין בשר דשחטיה אסור מתקיף לה מר זוטרא אימא הני מילי היכא

תחלר הניזק. לשילו ברה"ר אין חייב ברגל לשברי הכל לכתיב [שמות כב] בשדה אחר בפ' קמא (דף ג:): **נאשר משלם נופר.** לע"פ שלא נתכוון להזיק להם לוקי לרעעה ולא קטלה משלם כופר: **מתני' וזה וזה חייבין מיפה.** לשפה נמי כתיב [שמות כא] שקל יפקל: **ובן בקן ובן בקה.** בן קטן ומינוקת קטנה חייב עליהן שקילה וכופר כגדולים: **גמ' שאמדוהו לשלשה בני אדם.** שרך לאחייען זה אחר זה ובירסו מפיט ואמדו שאם לא בירסו היה הורגן: **שניהן ג' בני אדם.** לפיכך לא נקקל בשנים הרשעים וכשנגח שלישי ממו כולם הלרך משלם עליו כופר: **הוי מועד לאדם.** בתמיה: לטרפה לא קטלינן ליה דגברא קטילא קטיל: **הוי מועד לשלם.** בתמיה: **דקטל וערק לאגמא.** לאחר שהעידו בו ברה: **שהוזמו וזממי וזוממין.** כשנגח ג' נגיחות רלשונות והעידו בו ג' ניחות עדים בלו כח אחת והזימום ופטרוהו וכשנגח נגיחה שלישית והעידו בו באחה כח המזמת להזימן והזומה לוחה כבר אף על הזמות רלשונות ונמלא השור מועד ומשלם כופר על השלישית: **שניהן אי לייעודי מורח נעיגן.** ג' ימים לכתיבי בקרא: **שפיר.** הרי נגח שלש נגיחות בג' ימים ואע"ג שלא נתקיימה העדאתו אלא [1] בכח אחת לא ליכפת לן: **אלא אי לייעודי גברא נעיגן.** שלשה ימים: **אמר לא סוף ידעת.** ג' נגיחות הרלשונות לחינטריה שהמזימין הטעוני: **גביה סוף קאי.** שהמזימין העידו דגביה הוה קאי ורלה בנגיחותיו: **רגיעא אמר.** משכחת לה דלא נקקל בשנים הרשעים שהעדים המעידים עליו אין מכירין את השור ובג' הוכר: **מאי סוף ליה.** לגשלים למיעבד ואמאי מחייבת ליה כופר: **לאחר שנגמר דינו.** דהכי משמע קרא משבח שור לידי שקילה יקקל ושור לא יאכל את בשרו: **לחיכא דשקליה משקל.** ואת"ל לא יאכל לאוסרו בהנאה וכדרבי אבהו ונקי מגשים ליה לדרשה אחריתי לחני כופר ולדמי ולדות כדלקמן[ח]: **דדרש שפרט לך בנגיחה.** שכתב לך בה לא תאכלנו[ט] והוקרך הכתוב לפרש לך בה היתר הנאה בגון אכל בשרו בשעת שחיטה לאחר שנגמר דינו אסור באכילה אין לי אלא באכילה בהנאה מנין ת"ל [1] ובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא איש פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום וממאי דלא יאכל את בשרו להיכא דשחטו אחר שנגמר דינו שאסור באכילה אימא דהיכא דשחטו לאחר שנגמר דינו שרי באכילה הוא והאי לא יאכל את בשרו להיכא דסקליה מסקל דאסור בהנאה הוא כדר' אבהו [ט]דאמר רבי אבהו אמר ר' אלעזר [ט]כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע עד שיפרט לך הכתוב כדרך שפרט לך בנבילה [י]לגר [י]בנותנה ולעובד כוכבים במכירה אמרי הני מילי היכא דניפיק ליה איסור אכילה ואיסור הנאה מקרא מלא יאכל אבל הכא דאיסור אכילה מסקל יסקל נפקא אי סלקא דעתך האי לא יאכל את בשרו למה לי דאף על גב דעבדיה כעין בשר שחוטה אסור מתקיף לה מר זוטרא אימא הני מילי היכא

היכא

היכא

מוסף רש"י

איני יודע שנבילה היא. שהיל ושקלו, ונמלא כשר למדנו מלא מהכלו כל נבלה שלסורה בהכלה (קדושין נו:). **שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה.** ותרתי משמעינן בקרא, מקול יקקל השור ומס נשחט לא יהכל (שם) והכי לשמר קרא מקול יקקל השור ומס לא מקלו לעשה"כ לא יהכל לא בשרו (פסחים כב:). נקי מנכסיו. מסר (נדה לא:). **להיכא דסקליה משקל דאסור בהנאה הוא.** ולשקריב בהנאה לשמל, לגל יהכל משמע ליסור הנאה כלרכי שלסור לשנאה למנצלו לא נפקל שלסורה בהנאה לא נפקל בהכלה (קדושין נו:). **שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה.** ותרתי משמעינן בקרא, מקול יקקל השור ומס נשחט לא יהכל (שם) והכי לשמר קרא מקול יקקל השור ומס לא מקלו לעשה"כ לא יהכל לא בשרו (פסחים כב:). נקי מנכסיו. מסר (נדה לא:). **להיכא דסקליה משקל דאסור בהנאה הוא.** ולשקריב בהנאה לשמל, לגל יהכל משמע ליסור הנאה כלרכי שלסור לשנאה למנצלו לא נפקל שלסורה בהנאה לא נפקל בהכלה (קדושין נו:). **הני מילי.** דשמעינן ליסור הנאה מלשון אכילה, היכא דנפקל לן ליסור אכילה מיניה, לכיון דמנצי ליה נמי לשהוכי בהכלה, בלל כל הנאות שלשון אכילה, דילפינן מנבילה הסם לגל יהכל ליסור הנאה נמי משמע, אבל הכא דאיסור אכילה מקרא נפקל ואתרויהו ל